
oogde de uit Europa en de vs geïmporteerde zending volkomen achterhaald. In het door Muller-Duvernoy als tamelijk barbaars beschouwde Midden-Oosten vertegenwoordigde Israël zowel de grondslagen van het bijbelse denken als de westerse cultuur. De Israëli's hadden geen missionarissen nodig:

Mitten unter den Ländern, die ein feudales, absolutistisches, diktatorisches Regime haben, existiert nun ein Volk mit demokratischer, sozialistischer Regierungsform. Mitten unter den Ländern, in denen die Frau eine Sklavin ist, ist nun ein Staat, dessen Außenministerium durch eine Frau [Golda Meir] geleitet wird.⁴

Muller-Duvernoy was ervan overtuigd dat het eindpunt van de geschiedenis gevormd zou worden door de aanvaarding van Jezus Christus door zijn eigen volk. Die overtuiging behoorde echter tot de door God geleide eschatologie. Het was een zaak waar de christenen niets aan toe of af konden doen. Wat Muller-Duvernoy in het heden wilde bereiken was samen met de Israëli's te werken aan de opbouw van hun land. Gedeelde arbeid vormde de beste basis voor wederzijds respect. Zendelingen wekten in Israël slechts ergernis of schouderophalen op:

Dabei wissen sie alle recht wenig vom Judentum und bemühen sich auch nicht mehr darüber zu erfahren. (...) Und was tun diese Menschen eigentlich? Sie leben dahin, lösen regelmäßig ihren Scheck ein, verteilen nach links und rechts Bibeln und kindliche Traktate, vollziehen leichtfertige Taufen, die sie nicht selten mit einem Visum nach Kanada, Australien usw. belohnen.

De zending functioneerde alsof de *Endlösung* nooit plaatsgevonden had. Muller-Duvernoy deed een radicaal voorstel: alle westerse missionarissen uit Israël terugtrekken, voor zover die niet aan de opbouw van dat land bijdroegen in onderwijs, zorg of economie. De enigen die hier gekwalificeerd waren om het evangelie uit te dragen waren de christen-joden, met als voertaal Ivriet. De christenen uit het westen konden zoals gezegd alleen vertrouwen winnen in de sfeer van praktisch werk samen met de joden. Het leven op het land van de *halutzim* (pioniers) zou de verwende Amerikanen en Europeanen goed doen.⁵ Muller-Duvernoy stelde voor om jongeren uit het Westen minstens een half jaar in Israël te laten werken. Einddoel was een christelijke kibboets:

Diese jungen Leute würden sozusagen wie Freischärler der

⁴ Claude Muller-Duvernoy, 'Ein Jahr in Israel', in: *Der Freund Israels* 1957 nr. 1 (geraadpleegd in de bibliotheek van het Zürcher Lehrhaus (Judentum Christentum Islam), Zürich).

⁵ Claude Muller-Duvernoy, 'Ein Jahr in Israel', in: *Der Freund Israels* 1957 nr. 2 (april). In: bibliotheek van het Zürcher Lehrhaus (Judentum Christentum Islam), Zürich.